

De actualiteit dwingt tot diepgang

Wie uitspraken doet over beleidskwesties voelt zich niet zelden heen en weer getrokken tussen uiteenlopende voorkeuren. Aan de ene kant zal hij willen aanknopen bij actuele discussies en inspelen op lopende ontwikkelingen; vooral indien bepaalde beleidsvoorstellen al ter tafel liggen, lijkt concrete reactie op het gebodene raadzaam. Aan de andere kant zal hij vaak het gevoel hebben dat dusdoende de fundamentele vragen buiten beschouwing blijven of al te gemakkelijk worden gepasseerd. Wat in de politiek op tafel pleegt te komen is immers vrijwel steeds het resultaat van moeizaam tot stand gekomen compromissen die 'haalbaarheid' als hoogste kwaliteit hebben.

Nog moeilijker wordt het indien men pogingen onderneemt steun te zoeken in min of meer wetenschappelijke, om niet te zeggen theoretische analyse. Dan immers ontstaat een tweede dilemma, want is 'theorie' niet een geboren vijand van de 'praktijk', en is praktisch inzicht in beleidszaken uiteindelijk niet te verkiezen boven theoretische interpretaties?

Wie op dergelijke kwesties doordenkt, kan zich zelfs moreel bezwaard gaan voelen. Hoe gemakkelijk is het niet met een brede 'visie' voor de dag te komen en de lof te oogsten van die vele andere stuurlieders aan de wal, terwijl de ploeterende zeelieden op het schip in volle zee allerm minst met dergelijke lange-termijn-beschouwingen geholpen worden.

Wie de reeks van crisissituaties gedurende het afgelopen jaar overziet, begint niettemin twijfels te koesteren over zo eenvoudige tegenstellingen als de bovengenoemde. De energiecrisis, het drama-Dennendal, de problemen rond de Surinaamse instroming, de abortuskwestie en thans de perikelen rond de groeiende werkloosheid lijken er stuk voor stuk op te wijzen dat actuele problemen alleen werkelijk kunnen worden aangepakt indien zij geplaatst worden in een continuïteit die verleden en toekomst verbindt, waarbij met andere woorden, kennis van de wordingsgeschiedenis van het vraagstuk wordt aangewend om de actuele moeilijkheden zodanig te doorgronden dat een beleid op langere termijn mogelijk wordt.

In deze aflevering wordt met betrekking tot het huidige werkloosheidsvraagstuk iets dergelijks ondernomen. Heertje, terugkerend naar de visies van Marx en Keynes, zoekt langs de weg van economische analyse naar een oplossing; Van Doorn, steunend op een schets van de ontwikkelingsgeschiedenis van het arbeidsbestel in de afgelopen eeuw, tracht op sociologische wijze een greep op de gebeurtenissen te krijgen.

De redactie van *Beleid & Maatschappij* heeft het voornemen in het komend jaar deze verbinding van het actuele en het fundamentele consequenter en systematischer na te gaan streven dan tot nog toe gebeurde, zonder uiteraard specifiek-actuele reacties en algemeen-theoretische bijdragen te verwaarlozen. De hiermee aangeboden aflevering bevat van elk der varianten één voorbeeld.